



Sygn. akt III KRS 28/14

## **WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Dnia 17 lipca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Józef Iwulski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Maciej Pacuda

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z odwołania M. M.

z udziałem W. K. , A. S. , A. N. S. ,

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr [...] /2014 z dnia 16 stycznia 2014 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na trzy wolne stanowiska sędziowskie w Sądzie Rejonowym w W., ogłoszonych w Monitorze Polskim z 2012 r., poz. 795,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 17 lipca 2014 r.,

- 1. oddała odwołanie w odniesieniu do kandydatów wymienionych w pkt I zaskarżonej uchwały,**
- 2. odrzuca odwołanie w pozostałym zakresie.**

### **UZASADNIENIE**

Uchwałą Nr [...] /2014 z dnia 16 stycznia 2014 r. Krajowa Rada Sądownictwa (dalej KRS lub Rada) postanowiła - między innymi - "nie przedstawiać Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej z wnioskiem o powołanie do pełnienia

urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w W. kandydatury (...) M. M. radca prawny OIRP w W."

W uzasadnieniu uchwały wskazano, że na 3 wolne stanowiska sędziowskie w Sądzie Rejonowym w W. (ogłoszone w Monitorze Polskim z 2012 r., poz. 795) zgłosiło się (pierwotnie) 137 kandydatów, w tym radca prawny M.M.. Na posiedzeniu w dniu 13 stycznia 2014 r. zespół członków KRS - po dokonaniu analizy ocen kwalifikacyjnych kandydatów, opinii przełożonych, rekomendacji, dokumentów potwierdzających przebieg doświadczenia zawodowego kandydatów, opinii Kolegium Sądu Okręgowego w W., oceny Zgromadzenia Przedstawicieli Sędziów okręgu Sądu Okręgowego w W. oraz innych dokumentów w sprawie - postanowił jednogłośnie rekomendować na wakujące stanowiska kandydatury: 1) W. K. - asystenta sędziego w Sądzie Apelacyjnym w (...); 2) A. P. - asystentki sędziego w Sądzie Okręgowym w P. oraz 3) A. S. - asystenta sędziego w Sądzie Okręgowym w W.. Kierując się częściowo powyższą rekomendacją, KRS na posiedzeniu w dniu 16 stycznia 2014 r. postanowiła przedstawić Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie do urzędu sędziego kandydatury W. K. i A. S. (osób rekomendowanych przez zespół), a także A. N. S. - asystentki sędziego w Sądzie Apelacyjnym w (...) (a nie A. P., którą rekomendował zespół). Wybrane kandydatury zostały szczegółowo opisane w uzasadnieniu uchwały i zdaniem KRS były to kandydatury "najlepsze" spośród wszystkich osób uczestniczących w procedurze nominacyjnej. Przy podejmowaniu rozstrzygnięcia KRS kierowała się w szczególności ocenami kwalifikacyjnymi i doświadczeniem zawodowym kandydatów oraz poparciem środowiska sędziowskiego. Całokształt okoliczności wzięty pod uwagę przy wydaniu uchwały zadecydował, że pozostałe kandydatury osób uczestniczących w konkursie, w tym kandydatura radcy prawnego M. M. , nie spełniały kryteriów z art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz.U. Nr 126, poz. 714 ze zm.; dalej ustawa o KRS) na takim poziomie, co kandydatury osób wybranych przez KRS. W trakcie posiedzenia, na którym podjęto uchwałę na kandydatury W.K. i A.S. oddano 20 głosów "za" przy braku głosów "przeciw" i głosów "wstrzymujących się", zaś na kandydaturę A.N.S. oddano 19 głosów "za" przy braku głosów "przeciw" i 1 głosie "wstrzymującym się". Tym samym tych troje kandydatów uzyskało poparcie bezwzględną większością

głosów. Pozostali kandydaci natomiast takiego poparcia nie uzyskali. Na kandydaturę radcy prawnego M. M. nie oddano głosów "za" ani głosów "przeciw", oddając 20 głosów "wstrzymujących się".

Od powyższej uchwały "w całości" M. M. wniósł odwołanie, w którym zarzucił naruszenie art. 2, art. 32 ust. 1 i art. 60 Konstytucji RP, a ponadto art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2, art. 33 ust. 1, art. 35 ust. 2, art. 36 ust. 2, art. 37 ust. 1 oraz art. 42 ust. 1 ustawy o KRS. W uzasadnieniu odwołania skarżący wywiódł w szczególności, że procedurę konkursową dotyczącą obsady wakującego stanowiska sędziowskiego powinna wygrać ta osoba, która spełnia określone kryteria wyboru w stopniu najwyższym. To zaś wymaga ustalenia "precyzyjnych zasad wartościowania stopnia spełnienia przez kandydatów wszystkich kryteriów ich oceny". Przy zachowaniu powyższych reguł KRS powinna sporządzić "ranking" kandydatur w celu wyboru "najkorzystniejszej" z nich. Lista rekomendowanych kandydatów musi być rezultatem oceny wszystkich kandydatów w oparciu o jednakowe kryteria i jasne zasady wartościowania. Takiego wymagania - w ocenie odwołującego się - nie spełnia zaskarżona uchwała, bo w jej uzasadnieniu ograniczono się do wymienienia kandydatów w kolejności alfabetycznej i przedstawienia oceny kandydatur, które uzyskały poparcie KRS. Zdaniem odwołującego się, ta wada jest istotna, gdyż uniemożliwia poznanie rzeczywistych motywów wyboru kandydata na urząd sędziego. KRS nie wykazała, że wybrani przez nią kandydaci spełnili w najwyższym stopniu ustawowe kryteria oceny osób ubiegających się o urząd sędziego i dlatego uchwała powinna zostać uchylona, a sprawa przekazana KRS do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na odwołanie KRS wniosła o jego oddalenie w całości. Zdaniem KRS, w postępowaniu nominacyjnym dochowano wszystkich wymagań proceduralnych, a jego wyniki doprowadziły do wniosku, że kandydatura odwołującego się nie była lepsza od kandydatur, które uzyskały najwyższe poparcie podczas głosowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o KRS, do kompetencji Rady należy

rozpatrywanie i ocena kandydatów do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziów Sądu Najwyższego oraz stanowiskach sędziowskich w sądach powszechnych, sądach administracyjnych i sądach wojskowych oraz przedstawianie Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosków o powołanie sędziów w Sądzie Najwyższym, sądach powszechnych, sądach administracyjnych i sądach wojskowych. W sprawach indywidualnych KRS podejmuje uchwały po wszechstronnym rozważeniu sprawy, na podstawie udostępnionej dokumentacji oraz wyjaśnień uczestników postępowania lub innych osób, jeżeli zostały złożone (art. 33 ust. 1 ustawy o KRS). Z kolei, w myśl art. 35 ustawy o KRS, jeśli na stanowisko sędziowskie zgłosił się więcej niż jeden kandydat, zespół KRS opracowuje listę rekomendowanych kandydatów, kierując się przy ustalaniu kolejności kandydatów na liście przede wszystkim oceną kwalifikacji kandydatów, a ponadto uwzględniając doświadczenie zawodowe, opinie przełożonych, rekomendacje, publikacje i inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia, a także opinię kolegium właściwego sądu oraz ocenę właściwego zgromadzenia ogólnego sędziów.

Stosownie do art. 44 ust. 1 i 3 ustawy o KRS, kognicja Sądu Najwyższego w sprawie z odwołania od uchwały KRS ogranicza się do zbadania zgodności zaskarżonej uchwały z prawem, przy odpowiednim stosowaniu przepisów postępowania cywilnego dotyczących skargi kasacyjnej. W żadnym razie Sąd Najwyższy nie zastępuje KRS w jej konstytucyjnie i ustawowo wyznaczonym zadaniu polegającym na rozpatrzeniu i ocenie kandydatów do pełnienia urzędu sędziego. Dlatego Sąd Najwyższy nie przeprowadza powtórnego badania kwalifikacji zawodowych i moralnych kandydata do pełnienia urzędu sędziego. Sąd Najwyższy nie ma więc kompetencji do merytorycznego rozpatrywania kwalifikacji kandydata na sędziego (por. w szczególności wyroki Sądu Najwyższego z dnia 17 sierpnia 2010 r., III KRS 6/10, OSNP 2012 nr 1-2, poz. 25; z dnia 5 sierpnia 2011 r., III KRS 10/11, LEX nr 1001316; z dnia 5 sierpnia 2011 r., III KRS 11/11, LEX nr 1001318; z dnia 20 września 2011 r., III KRS 13/11, LEX nr 1001319 i z dnia 15 grudnia 2011 r., III KRS 12/11, LEX nr 1106742).

Samo niezadowolenie lub subiektywne poczucie pokrzywdzenia kandydata do objęcia wolnego stanowiska sędziego nie stanowi usprawiedliwionej podstawy odwołania od uchwały KRS o nieprzedstawieniu Prezydentowi RP wniosku o

powołanie na wakujące stanowisko sędziowskie, jeżeli odwołujący się nie wskazał uzasadnionych zarzutów, które potwierdzałyby rzeczywiste stosowanie wobec niego nierównych lub dyskryminujących kryteriów dostępu do wakujących stanowisk sędziowskich w porównaniu do innych kandydatur zgłoszonych w tej procedurze konkursowej (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 czerwca 2009 r., III KRS 6/08, LEX nr 523533). Wobec tego oceną Sądu Najwyższego objęta jest procedura podejmowania uchwały przez KRS, a nie przesłanki, które zadecydowały o jej treści (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2011 r., III KRS 15/11, LEX nr 1108553). Przedmiotem sprawowanej przez Sąd Najwyższy kontroli jest aspekt dostępu do służby sędziowskiej, związany z przestrzeganiem jednolitych kryteriów i procedur postępowania, a nie sama ocena kwalifikacji, czy też predyspozycji danej osoby z punktu widzenia kryteriów stosowanych w ramach postępowania przed KRS.

Żadne (także uwzględniane w pierwszej kolejności kwalifikacje zawodowe) z kryteriów oceny poszczególnych kandydatów na wolne stanowiska sędziowskie brane pod uwagę w postępowaniu przed KRS nie ma charakteru decydującego ani też nie jest konieczne wymagane uszeregowanie kandydatów w oparciu o każde z nich. Obowiązek ustalenia listy rekomendowanych kandydatów i ich kolejności dotyczy wyłącznie zespołu KRS, gdy na stanowisko sędziowskie zgłosił się więcej niż jeden kandydat (art. 35 ustawy o KRS). Utworzenie przez KRS w toku procedury nominacyjnej swoistej "listy rankingowej" kandydatów na urząd sędziowski i danie temu wyrazu w treści uzasadnienia uchwały - wbrew twierdzeniom odwołującego się - nie jest obowiązkiem Rady. O przeprowadzeniu prawidłowej oceny przez Radę zgłoszonych kandydatur decyduje bowiem ocena całościowa (kompleksowa) wynikająca z łącznego zastosowania przyjętych kryteriów. Zakres rozważań dotyczących poszczególnych kandydatów może być zróżnicowany w zależności od potrzeb, przy czym powinien on być szerszy w stosunku do kandydatów mających zbliżoną sytuację, lokujących się przy granicy rozdzielającej uchwały pozytywne dla kandydatów od uchwał negatywnych. Wynika to z obowiązku wszechstronnego rozważenia przez KRS wszystkich okoliczności sprawy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 sierpnia 2010 r., III KRS 10/10, LEX nr 678015). Trafnie zatem podkreślono w odpowiedzi KRS na odwołanie, że o

wyłonieniu kandydatów przedstawianych Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie na urząd sędziego, nie decyduje bezwzględnie uszeregowanie kandydatów w odpowiedniej kolejności w toku procedury konkursowej we wniosku zespołu KRS, lecz kluczowe znaczenie ma kompleksowa ocena wszystkich okoliczności sprawy. W ocenie Sądu Najwyższego, taka ocena została przeprowadzona, gdyż KRS wyjaśniła, dlaczego ostatecznie dokonała wyboru trzech innych kandydatów, a nie odwołującego się. W szczególności KRS przy ocenie kandydatury M. M. brała pod uwagę doświadczenie zawodowe kandydata (w tym przebieg jego pracy w prokuraturze oraz w zawodzie adwokata i radcy prawnego) oraz dysponowała informacjami na temat jego publikacji naukowych i prowadzonej działalności dydaktycznej.

W sprawie z odwołania od uchwały KRS, Sąd Najwyższy - nie przejmując kompetencji tego organu - rozstrzyga o zgodności zaskarżonej uchwały z prawem, będąc związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi jej podstawę (art. 398<sup>13</sup> § 2 k.p.c. związku z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS). Uzasadnienie zaskarżonej uchwały - wbrew odmiennym twierdzeniom odwołującego się - pozwala na kontrolę postępowania KRS pod kątem dochowania wymagania wszechstronnego rozważenia wszystkich okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Wbrew podniesionym w odwołaniu zarzutom, KRS dokonała oceny kandydatury radcy prawnego M. M. (odwołującego się) na stanowisko sędziego Sądu Rejonowego w W. z zastosowaniem właściwych, niedyskryminujących kryteriów. KRS uznała, że spośród 120 kandydatów ostatecznie ubiegających się o obsadę trzech wakujących stanowisk sędziowskich, kandydatura odwołującego się - w ostatecznym rozrachunku - nie będzie przedstawiona Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie do pełnienia tego urzędu, gdyż - działając stosownie do art. 37 ust. 1 ustawy o KRS - Rada dokonała w procedurze konkursowej wyboru trzech najlepszych jej zdaniem kandydatów spośród wszystkich zgłoszonych do objęcia wolnych stanowisk. W kwestii wyboru tych kandydatów KRS obszernie umotywowowała swoje stanowisko w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały, przytaczając w szczególności decydujące w tym względzie wyniki głosowania przeprowadzonego w odniesieniu do poszczególnych kandydatur. Jak zaś wskazano w uzasadnieniu uchwały, odwołujący się uzyskał zdecydowanie niższe poparcie KRS (a w zasadzie nie

uzyskał poparcia, skoro oddano na niego 20 głosów "wstrzymujących się") od poparcia udzielonego kandydatom przedstawionym Prezydentowi RP.

Pominięcie w uzasadnieniu uchwały szczegółowego ustosunkowania się do wszystkich okoliczności poddanych analizie w procedurze konkursowej nie oznacza, że zostały one faktycznie pominięte przez KRS i wobec tego ocena kandydatury skarżącego miała charakter "wybiórczy". Takie szczegółowe i opisowe przedstawienie okoliczności rozpoznawanych przez KRS w odniesieniu do wszystkich 120 kandydatur, w tym do odwołującego się, byłoby zbędne, a nadto - jeśli w ogóle możliwe - to przynajmniej znacznie utrudnione ze względów technicznych. Dlatego też trafnie w uzasadnieniu uchwały szczegółowo przedstawiono okoliczności dotyczące kandydatów do objęcia stanowiska sędziego, którzy uzyskali poparcie Rady, a także dotyczące A. P., która była rekomendowana przez zespół, a nie uzyskała poparcia KRS. Zdaniem Sądu Najwyższego, uzasadnienie uchwały podjętej w rozpoznawanej sprawie, jak i dokumenty obrazujące przebieg postępowania przed KRS, pozwalają przyjąć, że rozstrzygnięcie o nieprzedstawieniu Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie na urząd sędziego kandydatury odwołującego się, zostało podjęte po wszechstronnym rozważeniu całości materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, z zachowaniem prawidłowego toku postępowania przed KRS. W szczególności Sąd Najwyższy nie widzi podstaw do stwierdzenia, że KRS przy odmowie przedstawienia kandydatury odwołującego się Prezydentowi RP, kierowała się niejednolitymi kryteriami. Powinność stosowania w postępowaniu przed KRS jednolitych kryteriów wyboru nie oznacza, że KRS powinna wobec wszystkich zgłoszonych kandydatów (niezależnie od ich statusu) stosować kryteria identyczne. Tak więc rozstrzygnięcie przyjęte w zaskarżonej uchwale nie jest niekompletne ani sprzeczne z dokumentacją pozostającą w dyspozycji KRS. Z uzasadnienia uchwały jasno zaś wynika, na jakiej podstawie faktycznej została podjęta.

Z przedstawionych względów - wobec niewykazania, że zaskarżona uchwała jest sprzeczna z prawem - Sąd Najwyższy na podstawie art. 398<sup>14</sup> k.p.c. w związku z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS oddalił odwołanie w zakresie, w jakim dotyczyło rozstrzygnięcia o kandydatach, co do których KRS postanowiła wystąpić do Prezydenta RP z wnioskiem o ich powołanie do pełnienia urzędu sędziego.

Natomiast w pozostałym zakresie Sąd Najwyższy w oparciu o art. 398<sup>6</sup> § 3 k.p.c. w związku z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS odrzucił odwołanie z uwagi na jego niedopuszczalność, bowiem w świetle art. 43 ustawy o KRS uczestnikami postępowania odwoławczego w przedmiocie uznania sprzeczności z prawem uchwały przedstawiającej Prezydentowi RP kandydatów na wolne stanowiska sędziowskie - oprócz odwołującego się - są tylko kandydaci rekomendowani w kwestionowanej uchwale.